

เลี้ยงดูอนุรักษ์ 'ควายไทย' อีกหนึ่งช่องทางทำเงินล้าน

รายงาน

กระบือ หรือ ควาย สัตว์พื้นบ้านที่ถูกมองข้ามและละเลยการให้ความสำคัญจนทำให้ควายไทย มีปริมาณลดลง แต่ทำให้ปัจจุบันควายไทยได้กลับมาเป็นที่สนใจมากยิ่งขึ้น มีกลุ่มผู้เลี้ยงควายทั้งหน้าใหม่และเจ้าเก่า ได้พัฒนาพันธุ์ควายไทยที่สวยงามและสมบูรณ์ตามแบบฉบับควายไทยแท้ที่มีมาแต่โบราณ มีการส่งเสริมและสนับสนุนตลอดจนการจัดกิจกรรมเกี่ยวกับกระบือไทยอย่างแพร่หลาย

ที่เฮง ฟาร์มควายไทย หมู่ 1 ต.หนองแก อ.เมืองอุทัยธานี อีกหนึ่งสถานที่ศึกษาเรียนรู้ของบรรดานักอนุรักษ์ควายไทย และชาวบ้านผู้เลี้ยงควาย ในการพัฒนาพันธุ์ควายไทยให้เป็นควายไทยสายพันธุ์ดีและสมบูรณ์ เพิ่มมูลค่าสร้างรายได้ให้กับผู้เลี้ยงได้เป็นอย่างดีอีกด้วย ซึ่งจุดเด่น

ของที่นี่มีการเลี้ยงควายแบบผสมผสาน คือการเลี้ยงวิถีโบราณไปพร้อมกับการเลี้ยงแบบพัฒนา ซึ่งเป็นการเลี้ยงที่ง่ายไม่ยุ่งยาก ลงทุนไม่มาก แต่ได้พันธุ์ควายที่สวยงามจนทำให้ควายที่นั่นมีราคาซื้อขายต่อตัว เริ่มตั้งแต่หลักแสนจนถึงหลักล้านเลยทีเดียว

นายอภิรัตน์ ชินพระเสถียร หรือ เฮง ผู้บริหารฟาร์ม เล่าว่า เดิมทีไม่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องควายมากนัก แต่ด้วยความชอบอยู่ในตัวและได้มีโอกาสไปดูงานการประกวดควายไทย จึงเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น ในสมัยนั้นเป็นช่วงที่มีการส่งเสริมการอนุรักษ์ควายไทยด้วย จึงตัดสินใจทดลองเลี้ยงควายในแบบวิถีของตัวเอง และใช้หลักวิธีการเลี้ยงแบบสมัยโบราณเข้ามาผสมด้วยเป็นหลัก เพื่อที่จะพัฒนาสายพันธุ์ควายไทยให้กลับมาเป็นที่นิยมอีกครั้ง อีกทั้งอุทัยธานีก็ยังเป็นอีกหนึ่งจังหวัดที่มีการยอมรับว่ามีพันธุ์ควายที่สมบูรณ์และสวยงามอีกหนึ่งจังหวัด ตลอดจนมีตลาดนัดซื้อขายโค กระบือ ที่

ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

จุดเริ่มต้นครั้งแรกของการเลี้ยงควายเริ่มตั้งแต่ปี 2555 ศึกษาข้อมูลการเลี้ยงควายได้สักระยะ และลงทุนซื้อควายชาวบ้าน จำนวน 3 ตัว ราคาตัวละ 140,000 บาท ซึ่งตอนที่ซื้อมานั้นควายมีโครงสร้างพื้นฐานที่สวยงามแต่ได้รับการเลี้ยงดูแบบผิดวิธีทำให้ควายโทรมผอมแห้งเป็นอย่างมาก จึงนำมาเลี้ยงแบบรู้ใจควายชอบอะไร ไม่ชอบอะไร ซึ่งควายส่วนใหญ่ชอบปลักน้ำ ไม่อยู่ในที่ร้อนนานๆ และชอบนอนเขาในร่มไม้ กินได้ทั้งหญ้าสดและหญ้าแห้ง ในช่วงเช้าจะนำควายที่เลี้ยงไว้ปล่อยลงทุ่งหญ้า หรือทุ่งนาของชาวบ้านซึ่งมีการเก็บเกี่ยวข้าวใหม่ๆ จะมีฟางสดให้ควายได้กิน แบบธรรมชาติ พอใกล้เที่ยงก็จะพาควายเข้าน้ำปลักน้ำได้นอนพักและแทะเล็มหญ้าที่กองเตรียมไว้ให้ ตกเย็นก็อาบน้ำชำระร่างกายเพื่อไม่ให้เหลือไธติดตามตัวควาย เพราะแมลงที่ติดตามตัวนั้นจะดูดเลือดและกัดกินจนทำให้ควายเป็นแผล จากนั้นก็นำควายเข้าคอกซึ่งมีมุ้งล้อมรอบป้องกันยุงและแมลง มีน้ำและหญ้าสดใส่ไว้ให้กินในช่วงตอนค่ำด้วย

ในการศึกษาการเลี้ยงดูและพัฒนาสายพันธุ์ควายไทยให้คงลักษณะคือ ขนาดที่ใหญ่สมส่วนกลมกลืนรูปร่างที่ลึก หนา ยาว ร่างตัน ได้สัดส่วนกับความสูง

มีขนเรียบละเอียด ผิวเป็นมัน กระดูกใหญ่ เรียบ บึกบึน มีกล้ามเนื้อเต็ม นูนเด่น ยืนสง่า เดินคล่องแคล่วและนิ่มนวล ปราดเปรียว แต่อารมณ์ดี ไม่ดุร้าย มีเขาขนาดปานกลาง ดำเป็นมัน เท่ากันทั้งสองข้าง รั้งกับหัวและใบหน้า จากควาย 3 ตัวที่ผอมแห้ง กลายเป็นควายไทยที่สวยงามได้มาตรฐาน จึงลงนำเจ้าเงินอุทัย ซึ่งเป็นควาย

เพศผู้ตัวแรกที่ซื้อมาเลี้ยงลงสู่สนามการประกวด เริ่มจากระดับจังหวัด ซึ่งก็มีชนะบ้าง แพ้บ้าง จากควายคอกที่มีเพียง 3 ตัว เพิ่มเป็น 18 ตัว ในระยะเวลา 4 ปี อีกทั้งเจ้าเงินอุทัยจากเดิมที่เป็นควายบ้านๆ ในราคาหลักแสน ได้กลายเป็นควายไทยที่สร้างชื่อเสียงให้กับจังหวัดอุทัยธานีในยุคที่เริ่มมีการประกวดควายไทยช่วงแรกๆ ซึ่งเจ้าเงินอุทัยนั้นเป็นที่ยอมรับในเรื่องของความสวยงามและการมีคุณสมบัติของควายไทยจากการชนะเลิศการประกวดหลายเวทีในหลายจังหวัด

เจ้าเงินอุทัยนั้นยังเป็นควายพ่อพันธุ์ประจำฟาร์มที่ผลิตลูกควายพันธุ์สวยงามมีมาตรฐาน มีผู้มาขอซื้อลูกควายที่หย่านมแล้วในราคาตัวละ 290,000 บาท แม่ควายในราคาเริ่มต้นที่ 600,000 บาท ปัจจุบันภายในฟาร์มนั้นมีควายอยู่ทั้งหมด 23 ตัว เป็นแม่ควาย 17 ตัว พ่อควาย 3 ตัว และลูกควาย 3 ตัว ปัจจุบันผู้สนใจสามารถมาซื้อน้ำเชื้อเจ้าเงินไปเพาะพันธุ์ได้ ซึ่งจะมีการรีดน้ำเชื้อเดือนละ 1 ครั้ง โดยขายในราคาโดสละ 300-500 บาท ขึ้นอยู่กับจำนวน

การซื้อ 1 โดสจะเท่ากับ 2.5 ซีซี ในหนึ่งครั้งจะได้น้ำเชื้อ 200-300 โดส ซึ่งก็จะมีชาวบ้านทั้งในจังหวัดและต่างจังหวัดเข้ามาขอซื้อน้ำเชื้อตลอดทุกเดือน

ที่นี่ยังเปิดเป็นศูนย์เรียนรู้ให้ชาวบ้านหรือผู้ที่สนใจในการเลี้ยงควายได้เข้ามาศึกษาข้อมูลและดูสถานที่การเลี้ยงได้อีกด้วย ซึ่งก็มีประชาชนทั้ง

ในจังหวัดและจังหวัดใกล้เคียง รวมไปถึงทางเขตภาคอีสานเหนือ และใต้ ที่ได้เข้ามาศึกษาหาความรู้ด้านการเลี้ยงดูควายที่นี่ เป็นประจำ หากในช่วงนี้เกษตรกรที่ไม่ได้ทำนา หรือหากอยากจะทำลงทุน อยากให้ลองหันมาเลี้ยงควายกันดู ไม่จำเป็นต้องเริ่มจากควายตัวใหญ่หรือควายพันธุ์ที่ราคาแพง ขอเพียงแค่เลี้ยงแบบใส่ใจ หาความรู้ในการเลี้ยงและพัฒนาไปเรื่อยๆ แล้วควายที่เลี้ยงไว้จะดีเอง เป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่ดีอีกหนึ่งทางสำหรับการสร้างอาชีพและรายได้

อยากให้ทุกคนช่วยกันอนุรักษ์สัตว์พื้นบ้านของเราให้คงไว้ เพราะควายเป็นสัตว์อีกหนึ่งชนิดที่อยู่คู่กับคนไทยเรามาอย่างยาวนาน อีกทั้งควายนั้นยังทำคุณประโยชน์ให้กับคนรุ่นก่อนจนถึงปัจจุบันไว้มาก อยากให้ช่วยกันอนุรักษ์และรักษาควายไทยของเราไว้ให้คงอยู่ไปอีกนานเท่านาน

ศิริวัฒน์ วรศิริ